

7. Litsman, Yu., Shvets, O., & Osmuk, N. (2020). Orhanizatsiia zmishanoho navchannia za dopomohoiu «Google Classroom» pid chas vyvchennia bioorhanichnoi khimii zdobuvachamy medychnykh spetsialnosti [Organization of blended learning using Google Classroom during the study of bioorganic chemistry by students of medical specialties]. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. № 3–4 (97–98). S. 91–107. DOI: 10.24139/2312-5993/2020.03-04/091-107. [in Ukrainian]

8. Makhnovskiy, S. S. (2023). Pedagogichna pidtrymka zdobuvachiv vyshchoi osvity v umovakh zmishanoho navchannia [Pedagogical support of higher education students in blended learning conditions]. Innovatsiina pedahohika. Vyp. 59. S. 229–232. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/59.49>. [in Ukrainian]

9. Naumenko, N. (2024). Stvorennia intehrovanooho osvitnoho seredovyscha yak pedahohichna umova pidhotovky maibutnykh uchyteliv do orhanizatsii zmishanoho navchannia [Creating an integrated educational environment as a pedagogical condition for preparing future teachers to organize blended learning]. Naukovi zapysky VDPU imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriya: pedahohika i psykholohiia. Vyp. 77. S. 43–53. DOI: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2024-77-43-53>. [in Ukrainian]

10. Stepanyshena, O. (2024). Realizatsiia pedahohichnykh umov i strukturno-funkttsionalnoi modeli formuvannia hotovnosti maibutnykh uchyteliv do orhanizatsii zmishanoho navchannia anhliskoi movy u pochatkovii shkoli [Implementation of pedagogical conditions and a structural-functional model for forming future teachers' readiness to organize blended learning of English in primary school]. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. № 6 (140). S. 91–103. DOI: 10.24139/2312-5993/2024.06/091-103. [in Ukrainian]

11. Sukhonosov, R. O., Lopushniak, L. Ya., Harkusha, M. A., Karpiak, T. F., Kulish, S. A., & Boichuk, O. M. (2021). Sutnisna kharakterystyka pedahohichnykh tekhnologii ta osoblyvosti yikhnoho zastosuvannia pry pidhotovtsi maibutnykh likariv [Essential characteristics of pedagogical technologies and features of their application in the training of future doctors]. Aktualni problemy suchasnoi medytsyny: Visnyk Ukrainkoi medychnoi stomatolohichnoi akademii. T. 21. Vyp. 3 (75). S. 259–266. DOI: <https://doi.org/10.31718/2077-1096.21.3.259>. [in Ukrainian]

12. Tkachuk, H. V. (2018). Orhanizatsiino-pedahohichni umovy ta etapy vprovadzhenia zmishanoho navchannia u zakladakh vyshchoi osvity [Organizational and pedagogical conditions and stages of implementing blended learning in higher education institutions]. Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohichni nauky. Vyp. 168. S. 259–262. [in Ukrainian]

13. Khorkin, D. M., & Melnyk, K. H. (2025). Pedahohichni umovy formuvannia komunikativnoi kompetentnosti maibutnykh vykladachiv ZVO zasobamy innovatsiinykh tekhnologii [Pedagogical conditions for forming communicative competence of future higher education teachers by means of innovative technologies]. Naukovi chasopys Ukrainkoho derzhavnogo universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriya 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy. Vyp. 105. S. 115–120. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.105.21>. [in Ukrainian]

14. Shakhina, I., Podzygun, O., Petrova, A., & Tkachuk, N. (2024). Pedagogical conditions for improving the learning process in the context of the information educational environment. Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metody navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, vplyv. Vyp. 71. S. 67–81. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-71-67-81>. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

НОВІКОВА Катерина – здобувач ступеня доктора філософії Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Наукові інтереси: професійна підготовка викладачів медичних закладів вищої освіти, змішане навчання, медична педагогіка, цифрова дидактика, розвиток готовності викладачів до роботи в умовах змішаного навчання.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

NOVIKOVA Kateryna – PhD student of the State Higher Educational Institution «Donbas State Pedagogical University».

Scientific interests: professional training of teachers of medical higher education institutions, blended learning, medical pedagogy, digital didactics, development of teachers' readiness to work in blended learning conditions.

Стаття надійшла до редакції 19.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку 29.03.2026 р.

УДК 378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-223-788-792

ISSN 2415–7988 (Print) ISSN 2521–1919 (Online)

ГРИБ Олег –

аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-4613-8839>

e-mail: irinagrib16@gmail.com

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті обґрунтовано особливості формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Встановлено, що формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності є тривалим і багатозначним процесом, який залежить від багатьох чинників. Серед них важливу роль відіграють зміст професійної підготовки, організація освітнього середовища, характер взаємодії викладачів і студентів, педагогічна практика, рівень професійної майстерності науково-педагогічних працівників та особистісні якості самого студента. Особливе значення має створення сприятливих умов для професійного самовизначення майбутніх педагогів, розвитку їхніх професійних інтересів, потреби у самореалізації та прагнення до педагогічної діяльності.

Доведено, що одним із важливих аспектів формування мотиваційно-ціннісного ставлення є розвиток позитивної професійної мотивації, яка визначає спрямованість особистості на педагогічну діяльність, її готовність долати труднощі, удосконалювати професійні вміння та досягати високих результатів у професії. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення до майбутньої професійної педагогічної діяльності студентів доцільно здійснювати через залучення їх до громадської діяльності закладу вищої освіти, до участі в різних заходах, використання різних форм позакласної діяльності. Важливу роль у формуванні мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів відіграє педагогічна практика, яка сприяє усвідомленню студентами особливостей майбутньої професійної діяльності, формуванню професійних умінь та розвитку позитивного ставлення до майбутньої

професійно-педагогічної діяльності. Однією з ефективних форм формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до професії є дослідницька діяльність, у процесі якої кожен студент бере участь у науково-дослідній роботі, вирішуючи конкретне завдання за профілем своєї спеціальності, навчається методам цілеспрямованої творчої діяльності.

Ключові слова: мотиваційно-ціннісного ставлення, майбутні педагоги, професійна діяльність, професійна підготовка, формування.

HRUB Oleg –

Postgraduate Student Specialty 011 Educational, Pedagogical Sciences of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-4613-8839>

e-mail: irinagrib16@gmail.com

THE PROBLEM OF FORMING THE MOTIVATIONAL-VALUE ATTITUDE OF FUTURE TEACHERS TOWARDS PROFESSIONAL ACTIVITY

The article substantiates the features of the formation of the motivational-value attitude of future teachers to professional activity.

It has been established that the formation of the motivational-value attitude of future teachers to professional activity is a long and multifaceted process that depends on many factors. Among them, the content of professional training, the organization of the educational environment, the nature of interaction between teachers and students, pedagogical practice, the level of professional skills of scientific and pedagogical workers and the personal qualities of the student himself play an important role. Of particular importance is the creation of favorable conditions for the professional self-determination of future teachers, the development of their professional interests, the need for self-realization and the desire for pedagogical activity.

It has been proven that one of the important aspects of the formation of motivational and value attitudes is the development of positive professional motivation, which determines the individual's orientation to pedagogical activity, his willingness to overcome difficulties, improve professional skills, and achieve high results in the profession.

It is advisable to form a motivational and value attitude towards the future professional pedagogical activity of students by involving them in the public activities of the higher education institution, in participation in various events, and in the use of various forms of extracurricular activities. An important role in the formation of the motivational and value attitude of future teachers is played by pedagogical practice, which contributes to the students' awareness of the features of future professional activity, the formation of professional skills, and the development of a positive attitude towards future professional and pedagogical activity. One of the effective forms of forming students' motivational and value attitudes towards the profession is research activity, in the process of which each student participates in scientific and research work, solving a specific task according to the profile of his specialty, and learns methods of purposeful creative activity.

Keywords: motivational and value attitudes, future teachers, professional activity, professional training, formation.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується глибокими соціальними, культурними та освітніми трансформаціями, які зумовлюють необхідність підвищення якості професійної підготовки майбутніх учителів. У контексті реформування освітньої галузі, реалізації концепції Нової української школи та інтеграції в європейський освітній простір особливу актуальність набуває проблема формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності. Сучасний учитель має бути не лише компетентним фахівцем, а й носієм професійних цінностей, здатним до інноваційної діяльності, педагогічної рефлексії, ефективної комунікації та безперервного професійного розвитку. Це вимагає переосмислення змісту, форм і методів професійної підготовки майбутніх педагогів з урахуванням необхідності розвитку їхньої внутрішньої мотивації та ціннісного ставлення до педагогічної праці. Саме рівень сформованості професійної мотивації, ціннісних орієнтацій та позитивного ставлення до педагогічної праці значною мірою визначає ефективність майбутньої професійної діяльності вчителя, його готовність до творчої самореалізації, професійного самовдосконалення та відповідального виконання професійних обов'язків.

Водночас практика професійної підготовки майбутніх педагогів свідчить про наявність певних суперечностей між потребою суспільства у висококваліфікованому і вмотивованому вчителеві та недостатнім рівнем сформованості професійної мотивації у студентської молоді. Нерідко спостерігається зниження престижу педагогічної діяльності, недостатня професійна мотивація здобувачів освіти, формальне ставлення до педагогічної діяльності, що негативно

впливає на якість професійної підготовки майбутніх учителів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема розвитку мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до професійної діяльності розкрита у наукових працях Л. Адарюкової [1], Н. Волкової та О. Лебідь [3], В. Денисенко [4], В. Партоли, Н. Смолянюк, Т. Собченко [5], Н. Шемигон [6], А. Яковенка [7] та ін. Однак, незважаючи на наявність ґрунтовних досліджень з окресленої проблематики, проблема формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності потребує подальшого теоретичного та практичного осмислення.

Мета статті – обґрунтувати особливості формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У педагогіці мотивацію розглядають як характеристику особистості здобувача освіти, що охоплює систему його потреб, цілей і внутрішніх спонукань до активної пізнавальної діяльності. Для самоосвіти така позиція має особливе значення, оскільки відображає здатність студента керувати власною діяльністю, спираючись не лише на особисті інтереси, а й на суспільно важливі мотиви, а також активізувати необхідні мотиви відповідно до конкретних обставин [1, с. 11].

Забезпечення позитивної мотивації до оволодіння майбутньою професією – це розвиток зацікавленості студентів до навчання, процесу здобуття знань в умовах ситуації зацікавленості; мотивація професійної та освітньої діяльності; формування ставлення до майбутньої професійної діяльності [2].

Досліджуючи формування ціннісного ставлення майбутніх фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності у процесі фахової підготовки вчені Н. Волкова та О. Лебідь визначають ціннісне ставлення до професійної діяльності як компонент ціннісно-змістової сфери особистості майбутнього фахівця, що позитивно відображає його систему цінностей професійних знань і визначає цілеспрямовану діяльність щодо їх освоєння, розуміння необхідності пізнання самого себе як фахівця (своїх переваг і недоліків), усвідомлення етичних норм і правил взаємодії засобами комунікації, здійснення експертизи власних професійних дій і прийнятих рішень. Воно відображає внутрішню позицію майбутнього фахівця і є орієнтиром його соціальної та професійної активності; є мотиваційно-регуляторним фактором формування гуманістичних професійних цінностей, які забезпечують адекватне самовизначення особистості у сфері стосунків між людьми й у тому випадку, якщо вони спрямовані на усвідомлення людини як найвищої цінності. «Сформоване в освітньому процесі ЗВО ціннісне ставлення майбутніх фахівців до професійної діяльності, тобто глибока осмислена активна позиція є одним із засобів становлення їх професійно-ціннісної свідомості, відповідальності за своє життя, досягнення успіху у професійній діяльності» – пишуть автори [3, с. 21–22].

В. Партола, Н. Смолянук, Т. Собченко розглядають поняття «ціннісного ставлення» майбутніх педагогів до професійної діяльності як системне поєднання таких компонентів: 1) змістового, що передбачає відшукування майбутнім фахівцем персонального сенсу в кожному фрагменті засвоєного навчального матеріалу; 2) когнітивного, який забезпечує засвоєння суб'єктом навчання майбутніх професійних обов'язків, орієнтуючи його на глибоке оволодіння фаховими знаннями; 3) емоційно-оцінювального, пов'язаного з відчуттям особистістю позитивних емоцій, морального задоволення від процесу вивчення фахових дисциплін та успішних результатів свого професійного розвитку; 4) діяльнісно-вольового, що спонукає молоду людину до вияву активних вольових зусиль у своєму професійному вдосконаленні, засвоєнні необхідних для майбутньої педагогічної роботи вмінь і навичок [5, с. 165–168].

Дослідники наголошують [7], що мотиваційно ціннісне ставлення особистості до діяльності базується на її вибіркового ставленні до цінностей діяльності, що пов'язані із задоволенням потреб самої особистості у суспільстві. Тобто, це утворення у структурі особистості об'єднує цінності та мотивацію у їх взаємозв'язку та взаємодії. Процес формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутнього спеціаліста до професійної діяльності орієнтується, передусім, на його суб'єктну позицію. Оскільки цінності професійної діяльності – це ті особливості, які дозволяють особистості задовольняти свої потреби, в даному разі професійні. Одночасно ефективність процесу формування професійної свідомості майбутнього спеціаліста залежить від цілої низки факторів, серед яких: положення даної професійної групи у суспільстві (престижність професії, рівень доходів); вимоги, що пред'являє суспільство до професіонала у тій чи іншій галузі, особливості організації освітнього процесу, традиції конкретного навчального закладу. Процес підготовки спеціаліста – це спеціально організована діяльність, що сприяє фор-

муванню системи відношень до майбутньої професії. У процесі пізнання, спілкування, праці людина визначає для себе цінність об'єктів, з якими вона вступає у взаємодію [6].

Отже, у сучасній педагогічній науці мотиваційно-ціннісне ставлення розглядається як складне інтегративне утворення особистості, що охоплює мотиви, потреби, інтереси, професійні цінності, установки та емоційно-позитивне ставлення до обраної професії. Воно є важливим компонентом професійної готовності майбутнього педагога та забезпечує внутрішню активність особистості у процесі професійного становлення. Формування такого ставлення є необхідною умовою розвитку професійної компетентності, педагогічної культури та гуманістичної спрямованості майбутнього вчителя.

В. Денисенко, на основі дослідження різних підходів до систематизації ціннісних орієнтацій, виокремлює такі групи професійно-педагогічних цінностей: загальнопедагогічні орієнтації, пов'язані із суспільною значущістю педагогічної діяльності; особистісно-розвивальні орієнтації, спрямовані на формування та розвиток особистості дитини; предметно-діяльнісні орієнтації, що стосуються викладацької діяльності педагога; особистісні орієнтації, які відображають самореалізацію вчителя у професії; професійно-прагматичні орієнтації, зумовлені специфікою педагогічної праці [4, с. 14].

Ціннісно-мотиваційна структура навчальної діяльності студента являє собою складну структуру, на яку впливає багато чинників. Проте, як свідчать дослідження, мотиви щодо обрання професії в молоді не завжди є стійкими [7]. Вони дуже часто міняються, так само як і інтереси, погляди, світобачення, поведінка особистості особливо в ситуації вибору, що майже ніколи не визначається одним мотивом. Тому ціннісний підхід педагогічного колективу закладу вищої освіти повинен сприяти формуванню мотиваційно-ціннісного ставлення до професії. Оскільки саме під час навчання професійний вибір особистості підтверджується або змінюється на негативне ставлення. В процесі навчання нерідко відбувається втрата професійної спрямованості, редукція професійних ідеалів, змінюється небажання працювати за профілем підготовки. Саме на основі позитивної мотивації складається стійке мотиваційно-ціннісне ставлення до обраної професії [6].

Формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності є тривалим і багатогранним процесом, який залежить від багатьох чинників. Серед них важливу роль відіграють зміст професійної підготовки, організація освітнього середовища, характер взаємодії викладачів і студентів, педагогічна практика, рівень професійної майстерності науково-педагогічних працівників та особистісні якості самого студента. Особливе значення має створення сприятливих умов для професійного самовизначення майбутніх педагогів, розвитку їхніх професійних інтересів, потреби у самореалізації та прагнення до педагогічної діяльності.

Одним із важливих аспектів формування мотиваційно-ціннісного ставлення є розвиток позитивної професійної мотивації. Професійна мотивація визначає спрямованість особистості на педагогічну діяльність, її готовність долати труднощі, удосконалювати професійні вміння та досягати високих результатів у професії. Внутрішня мотивація, заснована на інтересі

до педагогічної праці, прагненні працювати з дітьми, бажанні передавати знання та сприяти розвитку особистості учня, є важливим чинником успішного професійного становлення майбутнього педагога. Саме внутрішньо вмотивований учитель здатний до творчого підходу у професійній діяльності, постійного саморозвитку та професійного вдосконалення.

Не менш важливим компонентом мотиваційно-ціннісного ставлення є система професійних цінностей майбутнього педагога. Педагогічні цінності визначають ставлення вчителя до учнів, професії, колег, суспільства та самого себе як суб'єкта професійної діяльності. Вони виступають моральною основою педагогічної діяльності та визначають характер професійної поведінки педагога. Гуманізм, відповідальність, толерантність, педагогічна етика, повага до особистості учня, готовність до співпраці є базовими цінностями сучасного вчителя. Формування таких цінностей має здійснюватися у процесі професійної підготовки через залучення студентів до активної навчально-пізнавальної діяльності, педагогічної практики, волонтерської роботи та професійного спілкування.

Формування мотиваційно-ціннісного ставлення до майбутньої професійної педагогічної діяльності студентів доцільно здійснювати через залучення їх до громадської діяльності закладу вищої освіти, до участі в різних заходах, використання різних форм позакласної діяльності: навчально-методичний збір, студентські самоврядування, газета студентів і викладачів, культурно-масові заходи.

Під час позаурочних заходів студенти виконують завдання практико-орієнтованого характеру, де в спеціально створених умовах демонструють практичні вміння, у спеціально організованих ситуаціях опиняються перед необхідністю морального вибору, моральної оцінки вчинків, відчуття різних педагогічних ситуацій та здійснення морально схвалених дій.

Важливу роль у формуванні мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів відіграє педагогічна практика, яка сприяє усвідомленню студентами особливостей майбутньої професійної діяльності, формуванню професійних умінь та розвитку позитивного ставлення до майбутньої професійно-педагогічної діяльності. Саме у процесі практичної діяльності майбутні педагоги мають можливість перевірити власну професійну готовність, оцінити рівень сформованості професійних якостей, усвідомити значущість педагогічної професії та сформувати власну професійну позицію.

Ці види роботи спрямовані не лише на формування у студентів загальних та професійних компетентностей, а й на формування інтересу до професії, мотивації до педагогічної діяльності та мотиваційно-ціннісного ставлення до обраної професії. Проводячи уроки в школі з дітьми, кожен студент відчуває на собі частку відповідальності, яка підштовхне його до подальшого самовдосконалення, здобуття нових знань і навичок.

Для того, щоб студенти навчилися успішно адаптуватися на робочому місці, планувати свій професійний шлях, ефективно реалізувати свій професійний потенціал, під час занять доцільно використовуються активні методи та нетрадиційні форми навчання, такі як: презентація ідей, кейс-метод,

дослідження рольових моделей, ділові ігри, різного роду круглі столи, семінари, тренінги тощо.

Особливого значення проблема формування мотиваційно-ціннісного ставлення набуває в умовах цифровізації освіти та швидкого розвитку інформаційних технологій. Сучасний педагог має бути готовим до використання цифрових освітніх ресурсів, організації дистанційного та змішаного навчання. Це потребує не лише відповідного рівня професійної компетентності, а й позитивного ставлення до змін, готовності до неперервного професійного розвитку та самоосвіти. У зв'язку з цим мотиваційно-ціннісний компонент професійної підготовки стає важливим чинником адаптації майбутнього педагога до нових умов професійної діяльності.

Однією з ефективних форм формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до професії є дослідницька діяльність, у процесі якої кожен студент бере участь у науково-дослідній роботі, вирішуючи конкретне завдання за профілем своєї спеціальності, навчається методам цілеспрямованої творчої діяльності. У ході виконання дослідницької роботи у студентів розвиваються інтелектуальні здібності, формується досвід виконання дослідницького проекту, що сприяє підвищенню рівня підготовки майбутніх фахівців.

Майбутніх педагогів доцільно залучати до участі у студентських науково-практичних конференціях різного рівня, де вони мають змогу публічно ділитися своїми напрацюваннями та результатами досліджень. Це додає їм впевненості у виборі професії та розуміння її важливості. Залучення студентів до різних заходів сприяє особистісному та професійному становленню студента, формуванню ціннісного ставлення до майбутньої професії, дає можливість студентам вирішувати в умовах виховання та навчання завдання, близькі до реальних умов професійної діяльності, готує їх до професійної діяльності, а після закінчення закладу вищої освіти – успішно інтегруватися в діяльність за фахом.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Отже, проблема формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності є однією з ключових у сучасній педагогічній науці та практиці, яка зумовлена необхідністю підготовки висококваліфікованих, творчих, професійно вмотивованих педагогів, здатних ефективно здійснювати професійно-педагогічну діяльність у сучасних умовах. Формування позитивної професійної мотивації та системи педагогічних цінностей є важливою передумовою професійного становлення майбутнього вчителя, його успішної самореалізації та забезпечення якості освіти загалом. Формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності є тривалим і багатограним процесом, який залежить від багатьох чинників. Серед них важливу роль відіграють зміст професійної підготовки, організація освітнього середовища, характер взаємодії викладачів і студентів, педагогічна практика, рівень професійної майстерності науково-педагогічних працівників та особистісні якості самого студента. Особливе значення має створення сприятливих умов для професійного самовизначення майбутніх педагогів, розвитку їхніх професійних інтересів, потреби у самореалізації та прагнення до педагогічної діяльності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в визначенні критеріїв, показників та рівнів сформованості мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Адарюкова Л. Б. Розвиток мотиваційно-ціннісного відношення студентів до самоосвітньої діяльності як умова формування самоосвітньої компетентності. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2017. Вип. 6. С. 6–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2017_6_3

2. Бойчук О. Ю. Stream-освіта як ефективний спосіб формування професійної комунікативної компетентності майбутнього кваліфікованого робітника в закладі професійної (професійно-технічної) освіти сфери послуг. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Київ-Вінниця 2019. Вип. 54. С. 32–36.

3. Волкова Н. П., Лебідь О. В. Формування ціннісного ставлення майбутніх фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності у процесі фахової підготовки. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. Серія «Педагогіка і психологія». 2022. № 2 (24). С. 20–32. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2022/2/3.pdf>

4. Денисенко В. В. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкових класів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Херсон, 2005. 205 с.

5. Партола В.В., Смолянюк Н.М., Собченко Т.М. Поняття «ціннісного ставлення» майбутніх педагогів до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 21. С. 165–168.

6. Шемигон Н. Ю. Сутність мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до майбутньої професійної діяльності. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2012. № 36. С. 250–254. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2012_36_47

7. Яковенко А. В. Особливості освітніх мотивацій студентської молоді в умовах трансформації українського суспільства: автореф. дис. ... канд. соціол. наук спец.: 22.00.03. Х., 2003. 23 с.

REFERENCES

1. Adaryukova, L. B. (2017). Rozvytok motyvatsiynno-tsinnisnoho vidnoshennya studentiv do samoosvitn'oyi diyal'nosti yak umova formuvannya samoosvitn'oyi kompetentnosti [Development of motivational and value attitude of students to self-educational activity as a condition for the formation of self-educational competence]. *Dukhovnist' osobystosti: metodolohiya, teoriya i praktyka*. Vyp. 6. S. 6–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2017_6_3 [in Ukrainian]

2. Boychuk, O. YU. (2019). Stream-osvita yak efektyvnyy sposib formuvannya profesiynoi komunikatyvnoyi kompetentnosti maybutn'oho kvalifikovanoho robitnyka v zakladi profesiynoi (profesiyno-tekhnichnoyi) osvity sfery posluh [Stream-education as an effective way of forming professional communicative competence of a future qualified

worker in an institution of professional (vocational and technical) education in the service sector]. *Suchasni informatsiyni tekhnolohiyi ta innovatsiyni metodyky navchannya v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiya, teoriya, dosvid, problemy*. Kyiv - Vinnytsya. Vyp. 54. S. 32–36. [in Ukrainian]

3. Volkova, N. P., Lebid', O. V. (2022). Formuvannya tsinnisnoho stavlennya maybutnikh fakhivtsiv sotsionomichnoyi sfery do profesiynoi diyal'nosti u protsesi fakhovoyi pidhotovky [Formation of value attitudes of future specialists in the socio-economic sphere to professional activity in the process of professional training]. *Visnyk universytetu imeni Al'freda Nobelya*. Seriya «Pedahohika i psykholohiya». № 2 (24). S. 20–32. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2022/2/3.pdf> [in Ukrainian]

4. Denysenko, V. V. (2005). Formuvannya tsinnisnykh oriyehtatsiy maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv [Formation of value orientations of future primary school teachers: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Kherson. 205 s. [in Ukrainian]

5. Partola, V. V., Smolyanyuk, N. M., Sobchenko, T. M. (2020). Ponyattya «tsinnisnoho stavlennya» maybutnikh pedahohiv do profesiynoi diyal'nosti [The concept of "value attitude" of future teachers to professional activity]. *Innovatsiyna pedahohika*. № 21. S. 165–168. [in Ukrainian]

6. Shemyhon, N. YU. (2012). Sutnist' motyvatsiynno-tsinnisnoho stavlennya studentiv do maybutn'oyi profesiynoi diyal'nosti [The essence of students' motivational and value attitude to future professional activity]. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoyi osvity*. № 36. S. 250–254. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2012_36_47 [in Ukrainian]

7. Yakovenko, A. V. (2003). Osoblyvosti osvithnikh motyvatsiy student-s'koyi molodi v umovakh transformatsiyi ukraiyns'koho suspil'stva [Peculiarities of educational motivations of student youth in the conditions of transformation of Ukrainian society] : avtoref. dys. ... kand. sotsiol. nauk spets.: 22.00.03. KH. 23 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГРИБ Олег – аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів до професійної діяльності.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HRUB Oleg – Postgraduate Student Specialty 011 Educational, pedagogical sciences of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: formation of motivational and value-based attitudes of future teachers towards professional activities.

*Стаття надійшла до редакції 19.03.2026 р.
Стаття прийнята до друку 29.03.2026 р.*

УДК 378.14

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-223-792-796

ISSN 2415–7988 (Print) ISSN 2521–1919 (Online)

ЯРОВИЙ Вадим –

аспірант спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Цentrальноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3264-9351>
e-mail: vadzia@ukr.net

**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ
У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

У статті обґрунтовано особливості формування національно-патріотичних цінностей у майбутніх учителів фізичної культури у процесі їх професійної підготовки у закладі вищої освіти.